

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1929 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om befrielse i visst fall för befälhavare eller förare å luftfartyg, hörande till krigsmakten, från skyldighet att gälda skadestånd.

Genom en den 9 november 1928 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 3, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om befrielse i visst fall för befälhavare eller förare å luftfartyg, hörande till krigsmakten, från skyldighet att gälda skadestånd.

Härigenom förordnas som följer:

Vad i 33 § 4 mom. strafflagen för krigsmakten är stadgat angående befrielse i visst fall för befälhavare å krigsmaktens fartyg från skyldighet att gälda skada eller kostnad skall gälla jämväl beträffande krigsman, vilken under utövande av befäl å luftfartyg, hörande till krigsmakten, eller såsom förare å sådant fartyg är ansvarig för dess säkerhet.

Mål angående förseelse, varigenom uppkommit skada eller kostnad, från vars ersättande befrielse kan, enligt vad ovan sägs, äga rum, skall, utan hinder av bestämmelserna i 185 § strafflagen för krigsmakten om vad till disciplinmål räknas, tillhöra krigsdomstols upptagande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1929.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet hänvisa till de vid propositionen fogade protokollen.

I 33 § 4 mom. strafflagen för krigsmakten — vilket moment erhållit sin nuvarande plats i paragrafen enligt lag den 3 juni 1921 — föreskrives, att

Propositionen.

Bihang till riksdagens protokoll 1929. 9 saml. 1 avd. 3 häft. (Nr 3—5.) 1

i fråga om skadestånd allmän lag skall gälla. Jämväl vad angår brott mot strafflagen för krigsmakten skall således skadestånd gäldas av den brottslige, evad brottet skett med uppsåt eller av vållande. I momentet stadgas emellertid följande undantag: »Har krigsman, som under utövande av befäl å krigsmaktens fartyg är ansvarig för dess säkerhet, vid fartygets manövrering eller navigering begått förseelse, som i 130 § sägs, vare dock, där han ej varder dömd till svårare straff än disciplinstraff, icke skyldig att gälda skada eller kostnad, som genom förseelsen tillskyndats kronan eller annan.» Nämnda 130 § innehåller straff för vårdslöshet, försummelse, oförstånd eller oskicklighet i tjänsten. Straffet är disciplinstraff men kan under vissa omständigheter bliva strängare. Enligt stadgande i 185 § under 16) strafflagen för krigsmakten räknas mål efter 130 § icke till disciplinmål, där genom den förseelse, som är i fråga, uppkommit skada, från vars ersättande befrielse enligt 33 § kan äga rum. Under den angivna förutsättningen komma alltså mål angående dylika förseelser att tillhöra krigsdomstols upptagande. Vad sålunda är stadgat föreslås nu i propositionen skola gälla jämväl beträffande krigsman, vilken under utövande av befäl å luftfartyg, hörande till krigsmakten, eller såsom förare å sådant fartyg är ansvarig för dess säkerhet. De skäl, som varit bestämmande för att de allmänna skadestandsreglerna icke erhållit obegränsad tillämpning i fråga om befälhavare å krigsmaktens sjögående fartyg, hava nämligen ansetts äga enahanda giltighet beträffande dem, som äro ansvariga för luftfartygs säkerhet.

Utskottet. Vid förslaget granskning har utskottet funnit sig böra tillstyrka detsamma och får fördenskull hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 februari 1929.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman*, greve *Spens*, *Klefbeck*, *Schlyter**, *Fehr**, *Jonsson* i Lycksele, *Testrup* och *Julin*, *Fredrik*;

från andra kammaren: herrar *Björkman*, *Nilsson* i Antnäs*, *Lindqvist* i Halmstad, *Lindley**, *Olsson* i Ramsta, *Johansson* i Brånalt*, *Hedlund* i Östersund och *Christenson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.